

Scènebeeld uit de voorstelling *Cyrano* door de jongeren van Meeuw. Foto: Lucas Kemper

Cyrano: durf te zijn wie je bent

RECENSIE THEATER

Wiggele Wouda

De een staat je op te wachten om je te helpen een plek te zoeken op de tribunes. Een andere jonge acteur maakt alvast een praatje, knikt met een herkenningsgroet naar familie of vrienden en een volgende staat op het toneel alles majestueus te aanschouwen. De rest doet stem- en rekoefeningen of loopt ietwat gespannen over de toneelvloer, en maakt grapjes met elkaar. Maar als het licht zich concentreert, staan alle acteurs van de jongerentheatergroep Meeuw uit Leeuwarden in de startblokken. En hoe! „Wij vertellen verhalen!”, „Dit is toneel!”, „Hier kan alles!”, „Maar wat hebben we een hekel aan mensen die op hun telefoon zitten te kijken!”

Daarmee geeft Meeuw direct haar visitekaartje af aan de vierde wand, het publiek: wij zijn gewone jongeren zonder poespas met liefde voor acteren die een amusant verhaal willen vertellen met betekenis. Want dat is wat wij onder toneel verstaan. Laat je dus niet afleiden. Luister, kijk en geniet.

Cool en professioneel

Nou, met dat genieten zit het wel goed. Erg goed zelfs. Want de manier waarop deze jonge amateurs het klassieke theaterverhaal *Cyrano* voor het voetlicht brengen, is niet alleen cool, gaaf maar ook superpro-

fessioneel. Als de Franse toneelschrijver Edmond Rostand (1868-1918) die dit verhaal baseerde op een echte soldaat met dezelfde naam én dichter, deze *Cyrano*-uitvoering zou kunnen zien, zou hij ongetwijfeld een fraaie, hoogstaande diepe buiging maken. Ook al kopiëren ze - gelukkig - niet precies zijn verhaal.

Spil in het geheel is uiteraard *Cyrano de Bergerac*. Verrassend gespeeld door een actrice (om maar even direct een statement te maken!) genaamd Iris Dicke. Zonder de anderen te kort te doen: zij draagt met verve het verhaal van de soldaat die zichzelf te lelijk acht (te grote neus, maar zeg het maar niet) voor de schoonheid van Roxana. De natuurlijke speelsheid waarmee zij acteert en in het verhaal de knappe jonge Christian helpt om poëtische brieven te schrijven om zo Roxana's hart te veroveren, is zo innemend en overtuigend dat je na anderhalf uur baalt dat het stuk al is afgelopen. En je baalt ook dat Roxana maar niet doorheeft dat het *Cyrano* is die haar het hof steeds heeft gemaakt met de romantische en schaduwtwijfke kracht van de taal.

Raps, beatbox, gedans en gejoel

Maar de hoofdrolspeler is zo goed als het team om haar heen. Zelden heb ik meegemaakt dat elke acteur (zo'n twaalf op het toneel) zo intens deel is van het geheel. Er wordt gerapt, er wordt gebeatboxt, gedanst, gejoeld om foute opmerkingen („Drie keer nee, is ghb!”), gelachen (geweldige vondst van 'het

paard' van graaf De Guiche) en er wordt vooral door werkelijk eenieder indringend geacteerd met het besef dat het ergens over moet gaan. Het huidige wereldtoneel van onderdrukking en machtsmisbruik, weerspiegelt zich als antwoord daarop in hun vrolijke en serieuze spel met eigen teksten en acties die er toe doen.

Want deze indrukwekkende *Cyrano* met het ludiek doorbreken van woorden, zinnen en scènes, met het corrigeren en becommentariëren van elkaars voornemens, ideeën en handelen, herbergt in een eenvoudig repeterend stellagedecor een educatieve boodschap zonder prekerig te doen. Je bent goed zoals je bent wat een ander ook over je zegt of hoe een ander ook over je denkt.

Durf te zijn wie je bent

Hoe is het toch mogelijk dat Meeuw er bijna elke keer weer in slaagt de authenticiteit van spel en inhoud zo bekwaam hoog te houden en daarmee de kwaliteit? Regisseur Carlo Scheldwacht heeft een geweldige prestatie geleverd met deze jongeren die op hun beurt de betekenis van acteren in *Cyrano* weten te doorgronden: durf te zijn wie je bent.

'Cyrano' naar Edmond Rostand door Meeuw, jonge theatermakers, De Harmonie, 250 bezoekers. Deze voorstelling is nog te zien op 25 en 27 november in Leeuwarden, 26 november in Groningen, 18 januari in Drachten, 24 januari in Heerenvveen, 1 februari in Sneek en 8 februari in Franeker

Iris Dicke draagt met verve het verhaal van de soldaat die zichzelf te lelijk acht voor Roxana

KORT NIEUWS

CULTUURFONDS

Hilde Mulder ontvangt de Fryske Anjer

In De Harmonie in Leeuwarden is vrijdag de Fryske Anjer toegekend aan Hilde Mulder, oprichter, artistiek en zakelijk directeur van Meeuw Jonge Theatermakers. Commissaris van de Koning Arno Brok reikte de prijs uit. Mulder geeft ook toneellessen en regisseert voorstellingen. Ze zet zich al 32 jaar in voor een volwaardige theaterschool. Folkert Wesseling, 'aanstormend multitalent die voorstellingen betekenis geeft in het dagelijks leven', kreeg de Talintprijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds.

THEATER KWAST

'Vondel was een vrouw, Johanna Gray' afgelast

De voorstelling *Johanna Gray* in museum Huys van Eysinga in Leeuwarden gaat zondag wegens tegenvallende kaartverkoop niet door. Het stuk van het Amsterdamse Theater Kwast is onderdeel van de productie 'Vondel was een vrouw' dat vergeten schrijfsters uit de historie, vooral de 17e en 18e eeuw, in de spotlights wil zetten. Acteurs en musici repeteren in deze theaterserie steeds één dag en spelen nog diezelfde avond voor publiek, met de tekst in de hand. In Leeuwarden zou een stuk van Petronella Moens (1762-1843) uit Kubaard gespeeld worden. Zij was zeer productief, blind en erg populair als schrijvende vrouw.

TV-PROGRAMMA

Joris' Kerstboom naar Dokkum

Het televisieprogramma *Joris' Kerstboom* van KRO-NCRV komt op vrijdag 9 december naar hartje Dokkum. Presentator Joris Linszen verzamelt verhalen over bijzondere personen, waarvoor een plekje wordt gemaakt in zijn kerstboom. Na twee coronajaren met alleen bezoeken aan huis, gaat Linszen nu ook weer stadscentra in. Naast Dokkum worden er ook in Den Bosch opnames gemaakt. De opnames in Dokkum zijn tegenover De Zijl 2, en van 16.00 tot 20.00 uur. De uitzendingen van *Joris' kerstboom* zijn van 19 tot en met 23 december te zien op NPO 2.